

Podomáček

8 zdarma

Zpravodajský občasník obce Podomí prosinec 2011

obsah vydání

Informace obecního úřadu	str. 2
60. výročí založení ZŠ Podomí	str. 3
Matrika	str. 3
Sportovní kroužek	str. 3
Nová zvonička	str. 4
Trocha historie	str. 4
Hajný Padevěd a noční pytlák	str. 5
Sázení stromů	str. 6
Houbové zlato	str. 6
Škola a dotace	str. 7
Adventní víkend	str. 7
Pohádka pro nejmenší	str. 8

Vážení občané!

vychází již osmé číslo Podomáčku, zpravodaje naší obce, který by měl být nejen souhrnem strohých informací o místních událostech, ale i prostorem pro vaše názory, zážitky, popř. vzpomínky

Přání

Ten čas letí a po roce máme tady Vánoce. Každý z nás to jinak cítí. Hlavně když nám stromek svítí. To nám a dětem rozzáří se tváře, chce to ale dobrého elektrikáře.

Pan Štědrý Večer

Přišel za mnou Štědrý Večer, byl to pohledný a klidný pán. Uklonil se a řekl: „Já jsem Štědrý Večer a teď volnou chvíli mám.“

Měl šedý oblek, ten pan Večer, červánek ve tváři, naň vzpomínku mám. Usmál se a já jsem ležel a byl jsem rád, že ho v pokoji mám.

Provoněl celý dům, pan Večer, byl to upravený pán. Vyprávěl a u postele seděl

Z obecního úřadu

Blíží se konec roku a to bývá čas rekapitulace všeho, co se událo, co se podařilo více, co méně. Velká část obecních zastupitelů vykonává svou funkci poprvé, přesto se domníváme, že se nám dařilo plnit úkoly, které před námi během prvního roku funkčního období vyvstaly.

z dřívějších dob. Nadále chceme zachovat i jeho kulturní rozměr, a tak je doplněn povídkami, básněmi i tradiční pohádkou. Byli bychom rádi, aby se pro vás stal zajímavým čtením.

-red-

Ať svátky proběhnou v klidu a pohodě, ať teplo je doma i v hospodě. Ať každý dostane přání či pohlednici. Ať všichni se mají rádi i na radnici. Ať do školy rád chodí učitel i žáci. a hlavně zdraví, štěstí přeje –
PODOMÁČEK

-Rost'a Gregor-

a já byl rád, že nejsem sám. Pak vstal a loučil se pan Štědrý Večer a já řek, že mu báseň dám. Byl rád a to jsem věděl, pak odešel a já vzpomínku na něj mám.

-K. Vágner-

Co se nám podařilo:

Kulturní a společenské akce

Od ledna do prosince jsme všichni měli možnost zapojit se do kulturního a společenského života obce. Pokračovali jsme v tradičních akcích, ale také zavedli některé nové. Pod hlavičkou obce, případně ve spolupráci s místními spolky se jednalo o tyto akce:

- Novoroční přípitek

- Divadelní představení Krásenských ochotníků
- Průvod masek obcí a ostatková zábava
- Výroba kraslic a velikonočních vajíček
- Pálení čarodějnic
- Posezení u příležitosti Dne matek
- Kulatý stůl na téma „Kam dál v Podomí“
- Vycházka s cílem vytipovat lokality na umístění odpočinkových laviček
- Hodové posezení
- Setkání u projektu dětského hřiště a úpravy parku před pohostinstvím
- Sazení stromků kolem eurocesty
- Pletení adventních věnečků
- Zahájení adventu a společné posezení v sále pohostinství
- Obnovili jsme přání seniorům k životnímu jubileu a blahopřáli jsme jim při osobní návštěvě.
V nadcházejícím roce chceme pro jubilanty uspořádat společné setkání a gratulaci vyslovit všem při této příležitosti.
- Privítali jsme mezi sebou nového občanka.
- Obci byl bezúplatně převeden pozemek, který je územním plánem určen na stavební místa. Jedná se o pozemek od bytovky směrem k lesu (třešňová alej). Byla zpracována studie využití pozemku a obecní zastupitelstvo vybralo firmu, která zpracovává projektovou dokumentaci pro územní řízení.
- Zahájili jsme svoz zahradního odpadu do kompostárny v Krásensku.
- Byl upraven povrch polní cesty, která spojuje místní komunikaci (Na stavbách) s eurocestou. Současně byla opravena komunikace na Příhonu.
- Dokončili jsme demolici rohového domu vedle pohostinství a upravili vzniklý prostor.
- Byla provedena oprava střechy bytového domu.
- Zahájili jsme prodej bytového domu a přilehlých pozemků.
- Byl opraven trativod u bytového domu a studna u zastávky.

Obci Podomí se podařilo v loňském roce získat několik dotací jak z Jiho-moravského kraje, tak z Místní akční skupiny MAS Moravský kras v celkové výši 830 400 Kč. Jedná se o tyto dotace:

1. Projekt Krajina dokořán

- 78 000 Kč, v rámci tohoto projektu se podařilo umístit v okolí Podomí 6 odpočinkových laviček, vysadit stromy okolo eurocesty, proběhla soutěž „Jak vidíte Podomí“, ještě zbývá úprava cesty ke studánce U habrového stání. Příprava i realizace projektu probíhala za výrazného přispění OS Barvínek.

2. Dotace na úroky

z úvěru 78 000 Kč; jde o úvěr na revitalizaci pláště ZŠ a MŠ Podomí.

3. Dotace na projektovou dokumentaci

ke stavebnímu povolení kanalizace a čističky odpadních vod (dále jen ČOV) v Podomí 300 000 Kč. Stavební povolení bylo v druhé polovině letošního roku vydáno. Rozpočet na vybudování kanalizace a ČOV v naší obci je 82 mil. Kč, proto bude možné zahájit tuto akci pouze v případě, podaří-li se získat dotaci ve výši alespoň 90 %. Zastupitelstvo obce Podomí již v roce 2010 vybralo společnost, která zajistí podání žádosti o dotaci, je třeba jen vyčkat na správný dotační titul operačního programu životního prostředí.

Bližší informace o tom, co s sebou přinese zbudování kanalizace a ČOV pro občany, byly uvedeny v minulém čísle Podomáčku.

4. Dotace na stálou expozici historie

Podomí a jeho významných rodáků 374 400 Kč, realizace tohoto projektu proběhne v první polovině roku 2012 a vyžádá si úpravy obecního úřadu. Příprava projektu probíhala za výrazné spolupráce OS Barvínek.

Úklid v obci

V uplynulém roce bylo v naší obci zaměstnáno celkem 5 osob na dohodu o provedení práce. Náplní práce byl úklid veřejných prostranství. Nerozumíme tomu, proč někteří občané úklid obecních pozemků kritizovali a vyjadřovali odmítavé stanovisko. Na vzhledu obce by mělo záležet nám všem. V příštím roce chceme úklid rovněž zabezpečit a snažíme se o řešení ve spolupráci s Úřadem práce Vyškov. Přesné podmínky ale ještě nebyly dojednány. Děkujeme všem zaměstnancům, kteří úklid doposud vykonávali. Byla to práce náročná, nevděčná a finančně podhodnocená. Přesto byli a stále jsou ochotní pomoci. My si toho velmi vážíme. Vždyť výsledkem je čistá a upravená obec.

Zásobování obyvatel pitnou vodou

Červnová revitalizace vrtu v Rakoveckém údolí ukázala na výrazný pokles jeho vydatnosti a téměř okamžitě byla zahájena jednání k nalezení nového zdroje pitné vody, který by mohl doplnit zásobování obcí Podomí a Ruprechtov. V letním období bylo nutné přistoupit k navážení vody do vodojemu. Současně probíhaly zkoušky vytipovaných možných zdrojů. Nakonec se jako vyhovující ukázaly pouze tzv. Panská studna v Podomí a vrt u Rajeckého rybníka. Panská studna byla po vyčištění a následné kontrole vzorků provizorně propojena s vodovodním řádem a zásobovala naši obec asi 14 dnů. Ve stejném období probíhala čerpací zkouška průzkumného vrtu u Rajeckého rybníka. Ten vyhovoval jak po stránce vydatnosti, tak po stránce kvality vody. Proto byl vrt propojen s hlavním vodovodním řádem. V současné době se připravuje projektová dokumentace pro stavební povolení a legalizaci zdroje pitné vody. Náklady na tuto akci se pohybují okolo částky 1 mil. Kč. Jedná se o částku, se kterou nebylo v rozpočtu obce počítáno. Probíhají jednání o příspěvku obce Ruprechtov a dotaci z Jiho-moravského kraje.

Co se nám dařilo méně:

- problémem je zajištění včasné zimní údržby chodníků a místních komunikací (jde o posyp a solení při námraze)
- snažíme se o dodržování pravidelného odvozu zahradního odpadu
- potýkáme se s projevy vandalizmu (poškozená obecní vývěska, poničení fasády ZŠ a MŠ Podomí, opakující se nepořádek v parku a u autobusové zastávky, stržení světelných řetězů z vánočního stromu).

Milí spoluobčané,

Do obecního zastupitelstva jsme kandidovali dobrovolně, byli jsme vámi zvoleni a svou práci chceme vykonávat k prospěchu nás všech. Neobejdeme se bez vaší podpory, pomoci a pochopení. Děkujeme, že ji u vás nacházíme.

-Za obecní zastupitelstvo K. Ševčíková-

60. výročí založení ZŠ Podomí

Léta běží, a tak i škola, které jsme po jejím otevření v roce 1951 říkali nová budova, funguje již šedesát let. A na svůj věk vypadá docela dobře v novém barevném a zatepleném kabátě, s velkými plastovými okny a s vybavením, které si nijak nezadá s mnoha velkými městskými školami. To všechno samozřejmě stálo mnoho finančních prostředků a úsilí starostů obce, obecních zastupitelstev i vedení školy.

Za tu dobu prošly školou stovky žáků, kteří na školní léta nezapomínají a občas se do ní vracejí na jubilejních setkáních po pěti, deseti a více letech nebo už jako rodiče žáků dnešních. Působila zde také řada učitelů a ředitelů, na něž také rádi vzpomínáme.

Takovou příležitostí k zavzpomínání a pobesedování byla i oslava 60. výročí otevření školy, která se uskutečnila v sobotu 22. října. Pozvání přijala řada hostů, mezi nimiž nechyběli starostové spádových obcí, ředitelé škol sdružených v Cirsiu, bývalí ředitelé, učitelé i zaměstnanci naší školy a čle-

/v podomských krojích/

nové obecního zastupitelstva. Navštívil nás i senátor p. Bárek a krátce promluvil k přítomným.

Zahájení se neslo v duchu vzpomínek

pamětníků na uplynulá léta. Paní učitelka Daňková, Holá a Zouharová se s námi podělily o humorné i vážnější zážitky ze své kantorské praxe a zejména historka o myších, které se v budově jednou přemnožily, pobavila všechny posluchače.

Následovala školní akademie. Žáci předvedli kulturní program s pásmem písní, básniček a tanečních vystoupení. Své umění ukázali také mladí muzikanti. Potom si všichni mohli prohlédnout prostory školy, nově vymalované 1. poschodí, učebny vybavené počítači a diaprojektory, výstavu žákovských prací, starší školní kroniky, panely s fotografiemi jednotlivých ročníků a mnoho dalších zajímavostí.

Vyvrcholením oslavy bylo neformální posezení současných a bývalých zaměstnanců školy s dalšími pozvanými hosty. Bylo na co vzpomínat a beseda se protáhla až do pozdního odpoledne. Za vydařený průběh celého tohoto dne patří dík všem, kdo se podíleli na jeho přípravách a organizaci.

-Karel Gregor-

Pohyb obyvatel v roce 2011

Přistěhovaní

Bronislava Jančíková

Radek Matal

Libor, Nad'a, Daniel a Andrea Šimkovi

Odstěhovaní

Igor, Romana, Barbora

a Vendula Gottvaldovi
Erik Lukas

Úmrtí

Jaromír Gottwald

Helena Gottwaldová

Václav Gryc

Josef Kouřil

Alois Tesař

Bedřiška Kalousková

Narození Lukáš Fiala

-J.Koutná-

Sportovní kroužek

Již deset let pracují na škole sportovní kroužky mladších i starších žáků. Zaměřují se na tradiční i netradiční pohybové aktivity, zúčastňují se sportovních soutěží, v nichž reprezentují naši školu. Největších úspěchů pravidelně dosahují v ringu, v němž získali několikrát první místo i v mezinárodních turnajích. Několikrát také vyhráli turnaje ve florbalu, dvakrát byli mladší žáci mistry okresu. V zasklených skříních v předsáli jsou vystaveny také poháry za dobré

umístění v dalších sportech, například ve vybíjené a přehazované. Na snímku jsou členové letošního kroužku mladších žáků. V září vyhráli pohár za první místo na turnaji v Jedovnicích.

-K. Gregor-

Zvonička

Během prodlouženého víkendu ve dnech 28. až 30. října se na tzv. eurocestě (kterou někteří nazývají cestou odnikud nikam) objevila nevelká a v našich končinách trochu zvláštní stavba. Dva sloupky zabudované v kamenném podstavci nesou dřevěnou stříšku, pod níž se skrývá zavěšený zvon. Tuto zvoničku postavilo šest členů skupiny De ja vu s přispěním několika místních pomocníků.

Kdo nebo co je vlastně De ja vu? Vznikla jako jedna z pravidelných akcí Lipnické prázdninové školy. Zatímco pro mladší účastníky takových kurzů je to možnost prožít různé adrenalinové činnosti, sáhnout si někdy až na dno svých sil a poznat sami sebe i sounáležitost s týmem, pro starší účastníky (De ja vu sdružuje hlavně ty starší padesáti let) je to něco jako návrat do mládí, k fantazii a snům s ním spojeným, k hravosti a tvořivosti. Naše první setkání bylo vlastně takovým táborem, kde byli místo dětí dospělí, často už dědečkové a babičky. Byla pro nás připravena řada zajímavých činností, lanové aktivity, neobvyklé hry, soutěže a výpravy, řešili jsme nevšední úkoly. Zkusili jsme si, jaké to je přespat o samotě v lese, prováděli jsme návštěvníky v městské galerii (kterou jsme sami

viděli poprvé) a na závěr jsme na památku našeho setkání postavili zvoničku blízko penzionu, kde jsme za těch deset společných dnů navázali přátelství, jež některým pravděpodobně

vydrží do konce života. Zvonička ale později vzala za své při požáru penzionu, a tak jsme se rozhodli, že pro ni najdeme jiné umístění. Uvažovali jsme o různých místech na Českomoravské výšině, poblíž Telče v tzv. České Kanadě nebo o Krkonoších, ale nakonec padla volba na Podomí, kde se občas setkáváme a kde pomůže zkrášlit cestu, která se stává možností pro pěknou procházku kolem vysázených stromků a lavičky.

Dali jsme dohromady potřebné finanční prostředky, přivezli břídlíci na podstavec, patky na sloupky zabetonoval Rost'a Gregor s Josefem Ševčíkem, stříšku udělal profesionálně Jarda Černý ve své blízké maringotce. Zvoničku jsme postavili 28. října a v neděli 30. října jsme ji předali přítomným podomským občanům. V krátkém programu zazněla i připojená báseň.

-Karel Gregor-

*Za dávných časů zvonice
hlídaly města, vesnice
a srdce zvonů do dál
smutek i radost volaly.
Však čas se zrychlil, místo zvonů
zvoní teď tóny telefonů
svět je tak malý – přesto ale
lidi v něm mají k sobě dále.
Smíříme se s tím, nebo ne?
Jak tohle asi dopadne?
Nás kamarády z De ja vu /dežaví/
tahleta výzva nažhaví.
Zkusíme kousek tradice
vrátit do vaší vesnice.
Pár trámků, kupa kamení
a k tomu trocha nadšení.
Výsledkem této směsice
je fungl nová zvonice.
Přejem vám, lidé z Podomí,
mějte z ní radost jako my.*

Trocha historie

Naše vesnice Podomí je s největší pravděpodobností vesnicí kolonizační. To znamená, že ji někdo před dávnými věky založil, tedy kolonizoval. Takovým zakladatelům, nebo kolonizátorům se v oné době říkalo „lokátor“. Lokátor byl z pravidla schopný muž, pověřený majitelem panství, aby přivedl na vybrané místo nové osadníky a přidělil jim také pozemky pro postavení domků a také půdu pro zemědělské hospodaření. Po založení osady se z lokátora stal rychtář a měl také největší a nejlepší pole a pastviny. Rychtářství bylo zpravidla dědičné, a tak se také zachovaly názvy jako na rychtářovím nebo louka rychtářka. Mnohdy dostala také nově založená osada jméno po svém zakladateli. Mohu uvést příklad u sousedního Ruprechtova. Původně tam stál na místě staré hospody jen panský dvůr, zvaný po svém zakladateli, Ruprechtův dvůr. A stejné jméno dostala i osada, která se později okolo panského

dvora rozrostla. Ale mohu uvést také další příklad při založení obce Krasová. Krasovou řadíme mezi nejmladší vesnice z okolí. Po svém založení se jmenovala Rogendorf, podle jména zakladatele. Byla založena roku 1717 hrabětem Karlem Ludvíkem Rogendorffem, feudálním pánem na Rájci. Vesnice byla přejmenována roku 1946 a dostala jméno Krasová. V roce 1717, tedy po svém založení měla Krasová 28 domků, 165 obyvatel a katastrální území 406 hektarů. O Podomí se nám nezachovaly žádné záznamy o jejím založení. Ale víme, kdy byl o vesnici pořízen první písemný záznam a s ohledem na skutečnost, že vesnice patřila také po celé věky do majetku panství Holštejnského, tudíž se její osudy vyvíjely určitě obdobně jako u okolních založených vesnic tohoto panství. Výjimkou u Podomí byla skutečnost, že po dlouhou dobu, byla vesnice majetkově rozdělena na dvě části. Ta levá část, od potoka vlevo, z pohledu proti proudu, patřila do majetku panství Holštejnského. Ale

pravá část, ze stejného pohledu, do majetku panství Račického. Levá polovina ale postupem věků zanikla a je uváděna v Zemských deskách od určité doby jako pustá. Vrchnost obou jmenovaných panství zakládala ve svých prosperujících vesnicích panské dvory. V Podomí byl panský dvůr jen v polovině vesnice, patřící Račicím. Ruprechtovský panský dvůr stál, jak už jsem uvedl, na místě staré hospody. V Račicích stál panský dvůr osamocen v údolí nad rybníkem Valchou.

Prostý lid ve vesnicích byl povinován svým pánům robotou a daněmi. V raném středověku neplatili poddaní daně, ale odváděli dávky naturální. Jako vejce, kuřata, hovězí dobytek, oves, ječmen a jiné polní plodiny. (Pšenici ještě v té době lidé neznali.) Ale postupem doby vyžadovala vrchnost daně větší měrou v penězích. Mimo tyto daně, ať už naturální, nebo v penězích, byl poddaný lid povinován svému pánovi robotou. A to na jeho polnostech, v lesích, stavbách hradů, rybníčních hrází a podobně. Robotu poddaného

vesnického lidu byla přesně rozdělena. Pro sedláky s koňskými potahy, pro sedláky s jedním koněm, pro lid pěší i pro bezzemky, zvané podsedky.

Uvedu příklad robot našich předků z Lipovce. Lipovečtí roboťovali od svého založení až do roku 1564 pánům Holštejnským a později pak do roku 1848 pánům Rájeckým. Tedy v roce 1749 roboťovalo v Lipovci 20 sedláků tři dny v týdnu, 16 čtvrtlánků 3 dny pěšky a 3 posedníci 1 den. Robotu byla sečená, jetá, pracovalo se na polích panských dvorů, na mlatě mlátit obilí, na lukách a panských lesích. Mimo to musel každý udělat 20 sáhů dřeva, vykopat určitý počet lesních příkopů na odvádění nebo zadržování vody, pálit vápno v primitivních pecích, pálit dřevěné uhlí v milířích, lámat kámen, stříhat ovce, třit len, provádět předení, dělat došky, šindel a o honech nahánět zvěř. Z uvedeného příkladu je zřejmé, že prostému lidu na

vesnicích zbývalo jen velmi málo času pro práci na vlastních polích. A proto také není divu, že vesničané pracovali na svých polích mnohdy i za jasných nocí. Vrchnost byla důsledná a vyžadovala od vesničanů robotu do důsledku. A nebyly výjimkou ani tělesné tresty. Proto nastala prostému lidu velká úleva, když císařovna Marie Terezie zrušila robotu. Ale kdo by si myslel, že robotu byla zrušena ze dne na den, ten by se hluboce mýlil. Majitelé panství se tomu samozřejmě bránili, protože přicházeli o lacinou pracovní sílu. A tak nastalo nejdříve určité omezení roboty, a pak došlo i k dalším úlevám. Ale trvalo celé desetiletí, než byla robotu definitivně zrušena. Mnohá šlechta se dala na podnikání a investovala do průmyslu, jako kupříkladu Salmové z Rájce, při zakládání Blanenských sléváren. Na venkově se zakládali tkalcovny, přádelny a prostému lidu se začalo volněji

dýchat. Než jsem napsal toto krátké nahlédnutí do regionální historie, přečetl jsem a prolistoval několik prací historiků i kronikářů našeho regionu. Bývala to kdysi těžká středověká doba. Ale zůstalo nám z ní také mnoho krásného. Nádherné lesy, rybníky, hrady, zámky a těžkým průmyslem nedotčené Dražanské hory.

-Karel Vágner-

/jeden lán půdy je 18,4 ha/

Použitá literatura:

Josef Válka - Dějiny Moravy

Vincenec Průcha - Paměti Lipovce

Rudolf Grenar - Stará kronika

Ruprechtovská

David Papajik - Páni z Holštejna.

Významný, leč zapomenutý panský rod

Hajný Padevěd a noční pytlák pod Cindrekem

Nad lesním údolím potoka Rakovce stoupá smrkový les dlouze nahoru k Ruprechtovským polím. A temeni svahu se říká Cindrek. Možná, že se tam, na tom lesním hřbetě kdysi pásávaly kozy. Z Cindreku dolů, do údolí Rakovce, teče drobný potůček, který ani v parném létě nevysychá. Okolo tiše štěbetajícího potůčku je vyšlapaný chodník od zvěře, která chodí z hloubi lesa strání do polí na pastvu.

Byl chladný podzim. Opadávalo listí z buků a pod korunami modřínů byla záplava nažloutlého modřínového jehličí. Les byl toho večera tichý a chlad s lesním šerem si podávali ruku. Po obou březích potůčku rostlo mladé smrčiči, ale i habří se tam uchýtilo a tu tam zelená ostružina, pnoucí se mezi větvemi mladých smrčků a habří. Měsíc byl skoro kulatý, ale nesvítil. Obloha byla zatažená černými mraky a všude kolem potůčku panoval tmavý, studený klid. V jednom místě uprostřed stráně, obtékal potůček malou vyvýšeninu a v té zátočině se vytvořilo malé jezírko s klidnou vodou. Bylo to takové malé napajedlo pro zvěř. Ale toho večera byl všude klid. Večerní les se tměl a chlad prolézal všemi houštinami. Ale pojednou se ozvaly vzdálené kroky. Nebyly hluché, ale také ne zcela tiché. Byla to

zvěř. Ale jen jeden kus. Přibližoval se pomalu a chvílemi se zastavoval. Ale v lese šero houstlo a kvapem přecházelo v lesní, podzimní tmu. Kroky se zastavily, ale zas se rozešly a už byly docela blízko. A pojednou stála u malého napajedla velká, tmavá silueta. Byl to jelen. Statný jelen. Jeho pach z nedávno prožité říje byl ještě hodně citelný. Zdálo se, že se přišel napít, ale nepil. Jen několikrát zvedl hlavu a věřil. Bylo bezvětrí a naprostý, skoro hrobový klid. Jelenova hříva byla jen matně zřetelná, ale byla mohutná. Jelen stál a pořád věřil. Ale nedaleké smrčiči u potůčku se téměř neznatelně pohnulo a tichounce se ze smrčiči vysunulo ústí

hlavně brokovnice. Jen lehounce se chvělo, ale za okamžik se ustálilo a les ohlušila rána. Jelen se vzepjal, chtěl odskočit, ale přední běhy jako by ochrnuly a téměř se podlomily. Jelen udělal jen několik malátných skoků, zastavil se a pak ještě kousek popoběhl

a zůstal stát. Několik okamžiků stál a pak se mu běhy podlomily a jelen spadl na bok a zůstal ležet. A bylo v lese znovu skoro hrobové ticho.

Až po čtvrt hodince se pomalu rozhrnuly větve smrčiči a stoupla z něho postava. Byl to vysoký chlap, pytlák. Přistoupil skoro už v úplné tmě k jelenovi, ohmatal mu jeho silný krk a několika zkušenými řezy odřízl jelenovu hlavu s velkým paroží. Odnosl hlavu do smrčiči a vrátil se k jelenovi. Zabořil mu nůž do břicha a spíše po hmatu břicha rozřízl. Pak bylo slyšet, jak vyhrnuje s velkého břicha jelena vnitřnosti. Všechno to dělal s jakousi nacvičenou jistotou a v naprosté tichosti. Nenadělal žádný hluk. Když byl hotov, umyl si ruce v potůčku a tiše odešel strání nahoru k Ruprechtovským polím.

Ten stejný večer se vracel ze Senetářovské lesní správy Ruprechtovský hajný Padevěd. Byla druhá světová válka, všude bylo plno Němců a za pytláctví byly velké tresty. Hajný se zdržel u správce a teď spěchal domů na hájenku. A když byl u Ruprechtovských polí, padla v lese rána. Poznal, že to bylo někde u Cindreku a poznal také, že to byla pytlácká brokovnice. Znal ve svém revíru každý kámen. Když uslyšel ránu, tak se zastavil. Stál zrovna u lesní cesty, která vedla rovnou na Cindrek. Byl zkušený a znal skoro všechny pytláky z okolí. Sám nepytlačil, ale pytláky také nehonil. Potravin bylo za války málo a tak si někteří chlapi občas střelili nějakou zvěř. O některých to věděl a o některých si to myslel. A věděl také,

že ten kdo střelil toho večera pod Cindrekem, se bude vracet tou cestou, na které právě stál on. A jeho zkušenosti se potvrdily. Asi za půl hodiny po výstřelu uslyšel tiché, ale spěšné kroky. Byla úplná tma, nebylo vidět ani na dva metry. Ten, kdo se k němu přibližoval, znal dobře lesní cesty a už nebyl daleko. Hajný si stoupl doprostřed lesní cesty a čekal. Už zaslechl, jak si přicházející slabounce odkašlal. Pak se ale zastavil a poslouchal. Po chvíli se zase rozešel, ale už pomaleji. Když přicházel k rozcestí, na kterém hajný stál, zpomalil chůzi úplně. Šel pomalu a tiše našlapoval, jako by cítil, že tam někdo je. A pak najednou stál krok od hajného. Hajný cítil jeho zrychlený dech. Přichází natáhl ruku a sáhl na hajného. Přejel mu rukou k levému rameni a nahnatal brokovnici. Pak bez slova ustoupil zpátky a hajného ve tmě obešel. Hajný stál bez hnutí a nepromluvil. Po chvíli se kroky pytláka vzdalovaly, až úplně zanikly. Pytlák šel přes pole k Ruprechtovu.

Hajný ještě chvíli stál a přemýšlel, který chlap to mohl být? Podle dechu, který z chlapa cítil. Byl vysoký, protože sám byl vyšší postavy. Tajemný pytlák byl

ale něčím cítit a hajný si nemohl uvědomit, co to bylo? Vydal se tmou pomalu k hájence a přemýšlel, co to jen z toho chlapa bylo cítit? A když přišel domů na hájenku a žena mu chystala večeři, tak si to uvědomil. Podíval se na jednu židli v kuchyni, která byla nedávno opravená a ještě byla cítit stolařským klihem. „To je ono,“ řekl si v duchu. Ten chlap byl cítit stolařským klihem. To bylo to, co z toho pytláka ucítil. Byl sám se sebou spokojen a po večeři šel spát. Manželce nic neřekl. Druhý den ráno vzal ohaře a šel pod Cindreka. Když přišel pod cindreka, poslal psa k potůčku a sám šel pomalu za ním. Ohař prohledával smrči okolo potůčku, jen se občas zastavil a ohlédl se po hajném. Ten mu dal vždycky jen povel „hledej“ a ohař hledal dál. Až se přiblížili k místu, kde potůček utvořil malé napajedlo, tak ohař začal hlásit. Běhal okolo mladého smrči a vyštěkával. Hajný k němu přišel, pochválil ho a vešel do smrči. Ve smrči byla hlava z jelena desateráka přikryta větvemi. Byla celá, jen z ní byl vyříznut jazyk. Ale ohař prohledával smrčinu dál a za chvíli začal štěkat znovu. O kus dál od jelení hlavy byl zahrabán vývrh

z jelena. Jinak byly všechny stopy po pytláckém lovu odstraněny. Hajný vzal hlavu desateráka a šel s ní lesem domů.

Ale druhý den brzy ráno, štěkal na dvoře hájenky ohař a hajný, který ještě ležel, poznal podle štěkotu, že jde někdo cizí. Ale za chvíli ohař přestal štěkat a byl zase klid. Ale hajný se oblékl a šel se podívat na dvůr. Otevřel dveře od před síně, které vedly do dvora, a uviděl na schodu u dveří úhledně zabalený balík. Vzal balík do ruky a potěžkal ho. Vážil nejméně pět kilo. Vešel tedy do kuchyně a na stole ho rozbil. Byla v něm zvěřina velmi kvalitní. Vzal tedy zvěřinu a odnesl ji do komory, ale o tom už musel říci ženě. Ta po něm vyzvíдалa jméno pytláka, ale hajný jí pověděl, že ho nepoznal a nechal si příhodu z temné noci pod Cindrekem pro sebe. Hajný Padevď byl rozvážný člověk a v okolí váženou osobou. Za války se o něm šušovalo, že je v odboji, ale nikdo z vesnice a okolí nevěděl nic konkrétního. A on sám svým rozvážným chováním nevzbuzoval ani nejmenší podezření. Ale až po skončení války vyšlo najevo, že opravdu v odboji byl a dokonce byl zapojen do atentátu na Heidricha.

-Karel Vágner-

Sázení stromů

Ve středu 28. 9. jsme se sešli, abychom zasadili stromy okolo eurocesty. Jednalo se o jeden z výstupů realizace projektu „Krajina dokořán“, na který jsme v letošním roce získali dotaci od Jihomoravského kraje. Od původní

výsadby nebyl v aleji proveden žádný pěstební zásah a některé stromky uhynuly. Cílem bylo doplnit alej o 30 nových a všechny stromky zabezpečit proti okusu zvěře. Děkujeme všem, kdo přispěli svou pomocí, zvláště Sboru dobrovolných hasičů za péči o stromky v době sucha.

-K. Ševčíková-

Houbové zlato

Byl krásný slunečný den 31. srpen 2011 a my se rozhodli pročesat les a najít poslední zbytky hub, neboť léto bylo suché a houbobraní skromné. Jako obvykle jsme zamířili na své „fleký“. Ale kde nic tu nic (kromě petek, obalů, starých hrnců a jiných vymožeností moderní doby, které nemají v lese co dělat), nenašli jsme ani babku. A tak jsme znavení dlouhou cestou a zklamání neúspěchem usedli na rozcestí. Jak rádi jsme se osvěžili několika doušky lahodného chmelového moku! Rozhodnutí ukončit marnou výpravu za poklady lesa a se svěšenými hlavami krácejíce po cestě jsme náhle zbystřili. Co to na nás kouká ze země? Dvě malé bílé špičky.

„Tý vole, co to je?“

„Nevím, obhrábnem to!“

Po pěti minutách těžké práce s malým

kapesním nožikem jsme z tvrdé půdy vyloupili....

„Tý vole, já vím, co to je! LANÝŽ!“

A tak jsme hnáni zvědavostí pospíchali do vsi, kde jsme si od paní Micháلكové, vlastníci oblíbený koloniál, zapůjčili

Velký atlas hub. Po důkladném studiu jsme zjistili, že se jedná o tento druh lanýž bílý, vážící 120 g a u nás velmi vzácný. Je to výborná houba, aromatická, se zajímavou chutí.

Vzácný nález nás potěšil a smazal tak chmury z neúspěšného houbobraní. A ptáte-li se, kde jsme ho našli? Rádi vám odpovíme: „V LESE.“ A ještě dodatek na závěr. Vážme si

všichni krásné přírody Dražanské vrchoviny a jedneje podle toho. Díky. HOUBAŘENÍ ZDAR!

*S pozdravem nálezci a autoři v jedné osobě
David Šíbl, David Metzner*

Základní škola čerpá evropské dotace

Základní škola v Podomí od 1. 2. 2011 čerpá finanční prostředky EU prostřednictvím projektu tzv. šablon Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách). Škola získala částku cca 950 000 Kč, kterou využívá na vybavení školy novými pomůckami, tvorbu vzdělávacích materiálů, další vzdělávání pedagogických pracovníků a finanční ohodnocení učitelů, kteří se do projektu zapojili. Všechny třídy (kromě 1. a 2.) jsou vybaveny novými počítači připojenými na internet, projektory, projekčními plátny a novými katedrami s uzamykatelnými skřínkami pro počítače i obrazovky. Takto zmodernizované třídy znamenají velký posun ke zvýšení kvality výuky. Učitelé mohou uplatňovat prvky multimediální výuky, prezentace apod. Každý vyučující, který

/vítání prvňáčků/

se podílí na tvorbě vzdělávacích materiálů, má k dispozici nový notebook a může se kvalitněji připravovat na vyučování. Z projektu byl rovněž hrazen čtrnáctidenní jazykový pobyt v anglickém Wimbledonu pro dvě paní učitelky, které učí angličtinu. Pro další

pedagogické pracovníky bude financován i celoroční jazykový kurz angličtiny v České republice. Výstupy projektu, od kterých je odvozeno jeho financování, budou sady nově vytvořených vzdělávacích materiálů. Ty vytváří učitelé. Z toho plyne, že po skončení projektu bude škola disponovat širokou škálou vzdělávacích

materiálů (cca 700), které budou uloženy v digitálním archivu školy a budou využívány všemi pedagogy.

-Mgr. Ivan Mazáč, ředitel školy-

Dobrovolníci připravili adventní víkend již pojedenaťté

O třetím adventním víkendu se veřejnosti otevřely tradiční Adventní dílny v Podomí. Již pojedenaťté je připravili členové místního občanského sdružení Barvínek, které při této akci využívá se souhlasem obce Podomí prostory základní školy. Pravidelní návštěvníci už vědí, že si zde mohou vyrobit originální vánoční dárky či dekorace, upéct vánočku či nazdobit perníček. A tak, když dílny v sobotu ve 14 hodin začaly, byla velmi rychle obsazena volná místa a v průběhu odpoledne si svou zručnost vyzkoušelo cca 150 návštěvníků. K dispozici měli 23 rozmanitých dílen, s jejichž vedením spolu s mnoha dobrovolníky pomáhali současně i bývalí členové učitelského

sboru místní školy.

„Cílem akce je umožnit rodinám prožít předvánoční čas při společných aktivitách a ukázat dětem, že spoustu dárků je možné vyrobit vlastnoručně“, řekla M. Horáková, předsedkyně sdružení.

podvečera se v prostorách školy ubytuje na 60 místních dětí a pod vedením dobrovolníků z Barvínek se učí až do sobotního oběda péct cukroví, zpívat koledy, seznamují se s vánočními tradicemi a vyrábějí rozmanité dárky pro

Adventní dílny jsou součástí celé víkendové akce. Již během pátečního

své nejbližší. V sobotu večer se společně vydávají na „koledu“ po vesnici.

Koledníci se snaží potěšit vánoční písničkou a drobným dárečkem starší, ale i nově přistěhované obyvatele Podomí.

Celá akce by nemohla proběhnout bez finančního příspěvku samotného sdružení, který si jej může dovolit díky péči o dvě chráněná území na Dražanské vrchovině. Akci v tomto roce podpořila obec Podomí, firma TAURO a.s. a obec Krásensko.

-M. Horáková-

Jak na Rájecký rybník přišla bludička Andulka

Za podzimních večerů bývaly okolo Rájeckého rybníka husté mlhy a chladné sychravé počasí až běda. A za takových dlouhých večerů sedával vodník Vrbička ve svém domku v rákosí, měl rosvícenou vodnickou lucernu a četl si ve staré vodnické knize, ve které bylo zapsáno všechno, co se u Rájeckého rybníka za celá dlouhá léta přihodilo. V rákosí bylo ticho a jen chvílemi lehounce zašustilo, když do něj zafoukal slabounký podzimní větřík. Ale pojednou se vodníkovi zdálo, jako by zaslechl z rákosí tichounký pláč. Vrbička se zaposlouchal pozorněji a zaslechl to znovu. Tichounké zaplákání, jako když bolestí zapípá mladá sýkorka. Vyšel s lucernou před vodnický domek a vydal se do rákosí. Prohledal je celé křížem krážem i vrbové křoví okolo rybníka, ale nic nikde nenašel. Až když se vracel okolo staré olše, podíval se pod ni a co nevidí. Pod olší seděla schoulená malá urousaná a uplakaná bludička. Světýlko měla zhaslé, celé ublácené a tichounce plakala. Vrbička spráskl ruce a řekl: „To je ale nadělení, copak tady, dcerko malá,

děláš? Na Rájeckém rybníku nikdy žádná bludička sousedy z cesty nesváděla.“ Bludička se z počátku vodníka bála a začala se celá třást strachem. Ale když k ní Vrbička vlídně promluvil a řekl, že jí nic neudělá zlého, tak mu všechno pověděla. Pobývala s ostatními bludičkami na velkém rybníku v městečku Jedovnicích, kde býval starý a zlý hasrman Olšovec. Bludičky mu musely sloužit a ve večerních mlhách svými světélky svádět lidi z cesty a vodit je do rákosí a svítit světélky až k hlubokým tůňm, kde je Olšovec stahoval do vody a jejich dušičky si schovával v kamenném hasrmanském domku pod vodou u stavidla. A když jednou našla bludička Andulka za rybníkem ve večerní mlze malého chlapce, který zabloudil, bylo ho bludičce líto. Proto chlapce svým světýlkem vyvedla z vysokého rákosí na cestu až k městečku. Když se to hasrman dověděl, hromoval, až se spustila nad rybníkem taková velká bouřka, až se voda vylévala přes velkou hráz a blýskalo se nad rybníkem až do samého rána. Hasrman přikázal bludičkám, aby Andulku přivedly, že ji za trest promění ve starou, šerednou ropuchu. A když to malá bludička Andulka slyšela, rozhodla se, že od zlého hasrmána Olšovce uteče. A tak běžela okolo potoka, běžela lesem,

šatečky si celičké potrhala, byla celá poškrábaná od trní, až přiběhla k Rájeckému rybníku. Unavená bludička se posadila pod starou olši a hned usnula. Když ji pro budila zima, počala tiše plakat a bála se, co s ní bude. Vrbička měl dobré srdce a vzal bludičku do svého vodnického domku, kde si Andulka odpočinula a Vrbička jí řekl, že když bude chtít, může zůstat bydlet s ním. Protože žije dlouhá léta sám, jen se svými kapry a štikami, a bude mu na rybníku veseleji. A tak se také stalo. Od té doby, vždy za večerního šera, svítilo nad rákosím malé světýlko bludičky Andulky. Bývali tam spolu s Vrbičkou dlouhá léta ve vodnickém domečku. Andulka se starala o vodnické divoké kachny, aby snášely hodně vajíček a vodník si liboval, jak se mu Andulka dobře stará o jeho vodnické hospodářství. Puškvorcové rákosí rostlo vysoké, ale nikdo z vesnice do něho za večerního šera nezabloudil. Protože nad ním svítlo každý večer Andulčino světýlko a každý hned věděl, že tam je vodnická bažina a puškvorcové rákosí.

-Karel Vágner-

A na konec ještě hádanka z historie.
Co dělal středověký muž, kterému se říkalo „čizbár“?

inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce

- sudové víno bílé a červené, lze zakoupit s sebou
- cigaretový automat, výběr ze 14 druhů tabákových výrobků
- pořádání narozenin, oslav, svateb, rautů, promocií atd.
- rozvoz denního menu dle vlastního výběru do domu

NABÍDKA HOTELU VRCHOVINA

www.hotel-vrchovina.cz
+420 517 385 455
+420 774 731 718
info@hotel-vrchovina.cz

Podomáček Číslo 8/2011 prosinec 11, občasník obce Podomí, vydává OÚ Podomí, 89, 68304, tel.: 517 385 445.
Zdarma, náklad 250 ks
Redakční rada: Karel Vágner, Karel Gregor, Josef Ševčík, Pavla Šimková, Rost'a Gregor.
Neprošlo jazykovou úpravou, příspěvky mohou být redakčně kráceny. Kresba na titulní straně E. Č. Křetínský.
Sazba: www.jakubg.cz